

SLOVENSKI

vestnik

GLASILO SLOVENSKE KOROŠKE

Poslušajte radio Ljubljana

KI ODDAJA ZA
ZAMEJSKE SLOVENCEVSAKO NEDELJO
OB POL DVANAJSTI URI

LETNIK V

DUNAJ, V SREDO, 25. X. 1950

ŠTEV. 80 (342)

V Avstriji brezposelnost...

Po poročilih deželnih uradov dela je značalo število registriranih brezposelnih dne 15. oktobra 88.676, med temi prejema podporo 62.156 brezposelnih. V primeri s temi številkami je zanimivo, ko je znano, da je v sosedni Jugoslaviji vse zaposleno in nasprotno primanjkuje še delovnih moči.

...stanovanjska kriza

Pri stanovanjskih uradih v avstrijskih mestih in občinah je trenutno 129.441 strank zaznamovanih, ki iščejo stanovanje. Med temi iskanci stanovanj je skupno 306.000 družinskih članov. 110.650 oseb sploh nima stanovanj, 62.393 pa jih prebiva v zasilnih stanovanjih.

Vsekakor značilno, da vlada ni bila sposobna do danes vsaj zasilno odpraviti stanovanjske krize in se nasprotno še stopnjuje, čeprav toliko slišimo o gradnji in obnovi.

in stavka 20.000 gozdnih delavcev

V borbi za večji in zaslužni kos kruha je naraslo število stavkajočih gozdnih delavcev na približno 20 tisoč. Stavka se je razširila po vsej Avstriji. Gozdni delavci so se odločili, da ne bodo prenehali s stavko prej, dokler ne bodo izpolnjene njihove upravičene zahteve.

Francoski parlament je razpravljal o položaju v Vietnamu

Zadnji teden je francoski parlament razpravljal o položaju v Indokini, kjer so francoske kolonialne čete v zadnjih tednih doživele vrsto večjih porazov in morale zapustiti najvažnejše utrdbе ob kitajski meji. Ministrski predsednik Pleven je ob tej priložnosti izjavil, da se je položaj v severnem Tonkingu znatno poslabšal, ker so Kočiminhove čete dobile vojaško pomoč iz Kitajske. Nadalje je Pleven poročal, da sta v bojih ob kitajski meji utrpela največje izgube oba bataljona tajske legije, v kateri se v velikem številu borijo Nemci, ki so prej služili v afriškem korpusu. Tako se je na primer ena skupina borila pri mestu Kaobang do zadnjega moža. V tej borbi je bilo ubitih, ranjenih ali ujetih 75 francoskih oficirjev in 2839 vojakov. Kaobang pa so francoske čete opustile sporazumno s francoskim visokim komisarjem in poveljujočim generalom zračnih vojnih sil. Glede francoskih čet v Vietnamu je Pleven izjavil, da šteje tamkajšnji francoski ekspedicijski korpus 151.600 mož, h kateremu prištevajo še nadaljnjih 126 tisoč domačinov; hkrati pa se nahaaja v Indokini tudi tretjina francoskega zračnega brodogoja.

Med debato je desničarski poslanec Frederik Dupont kritiziral vladno politiko v Indokini in ugotovil, da primanjkujejo francoskim četam pojačanja, uprema in denar.

Francoska vlada je poslala v Indokino ministra za Daljnji vzhod Letourneaua in generala Juinsa, ki naj proučita tamkajšnji položaj in

Vojaška vlada za Severno Korejo

Zadnjo soboto so v bivši prestolnici Koreje Pjongjangu sestavili vojaško vlado, ki je podrejena prvemu ameriškemu armijskemu korpusu. Ameriški polkovnik, ki vodi ta oddelek, bo bržkone postal prvi vojaški guverner v Pjongjangu in mu bodo po vsej verjetnosti izročili tudi upravo nad vsemi pokrajinami severno od 38. vzporednika.

S tem ukrepom je vrhovni poveljnik oboroženih sil OZN general Mc Arthur pokazal, da oblasti nad Severno Korejo noče izročiti vladi Singman Rhee-a.

Kakor znano je Organizacija Združenih narodov v svoji zasedbeni politiki za Korejo sklenila, da bo ozemlje severno 38. vzporednika najprej postavila pod kontrolo OZN, proti čemer pa je južnokorejska vlada protestirala in ne glede na sklepe OZN poslala južnokorejske uradnike v Severno Korejo. General Mc Arthur je s tem svojim ukrepom začasno odločil v smislu OZN, toda trenutno še ni jasno, kako bo to izpadlo v tistih krajih, kjer so južnokorejski uradniki že začeli delovati.

Ameriške padalske čete, ki so pri Sukhonu zasedle glavno prometno cesto v Mandžurijo, in južnokorejski oddelki, ki so napredovali z vzhoda, so se združili pri mestu Sun-

hon ob drugi glavni prometni cesti proti severu. S temi operacijami je bilo obkoljenih 23.000 Severokorejcev, kateri so se umaknili iz Pjongjanga. Po domnevah generalnega štaba OZN ima severokorejska vlada na razpolago samo še okoli 40.000 mož. Nadalje pa so visoki ameriški oficirji mnenja, da je severokorejski generalni štab ukinil svoje delovanje in se posamezni oddelki borijo na svojo lastno pest.

Severnokorejski radio je poročal, da so vlado Severne Koreje premestili v Sinuiju ob mandžurski meji. Južnokorejska vlada pa je izdala ukaz, da se morajo vsi državljani moškega spola od 17 do 45 let vpisati v sezname vpoklicancev.

Gospodarski in socialni svet OZN je razpravljal in soglasno odobril obnovitveni načrt za Korejo. V prvi osnutek so sprejeli tudi nekaj točk, ki jih je predlagal sovjetski zastopnik Arutjunijan. Načrt med drugim določa, da gospodarske pomoči ne smejo uporabljati za vmešavanje v notranje zadeve dežele in da bodo k izdelovanju obnovitvenega načrta poklicali tudi zastopnika Koreje.

O višini potrebnih sredstev za obnovo Koreje je poročal general Mc Arthur in navedel, da bo za obnovo dežele do 1. julija 1951 potrebnih 1.682.000 ton blaga v vrednosti okoli 150 milijonov dolarjev. Potrebnovali bodo 610.000 ton živil, 220 tisoč ton industrijskega blaga, 16 tisoč ton zdravil in 836 tisoč ton raznega drugega blaga.

Dr. Vladimir Bakarič, predsednik vlade in sekretar KP Hrvatske, je bil izvoljen za predsednika Ljudske skupščine LR Hrvatske na mesto umrlega pesnika in borca Vladimira Nazora.

Beograd je obhajal 6. obletnico osvoboditve

Dne 20. t. m. so Beograščani in z njimi vsi jugoslovanski narodi slovesno obhajali šeststo obletnico osvoboditve glavnega mesta FLR Jugoslavije. 20. oktobra 1944 so edinice narodnoosvobodilne armade s pomočjo Rdeče armade po šestdnevnih bojih uničile zadnje postojanke hitlerjeve soldateske in vkorakale v mesto.

Ameriški visoki komisar prispel v Avstrijo

Kakor znano so zapadne velesile pred meseci sklenile zamenjati svoje vojaške visoke komisarje v Avstriji s civilnimi komisarji, ki bodo hkrati tudi poslaniki svojih držav. Medtem ko sta francoski in angleški civilni visoki komisar nastopila svojo službo že pred nekaj tedni, je ob koncu zadnjega tedna prispel v Avstrijo tudi novi ameriški poslanik in visoki komisar za Avstrijo Walter J. Donnelly. Ob njegovem prihodu so se zbrali na letališču Tulln generalallajtnant Leroy Irving, poveljnik ameriških oboroženih sil v Avstriji, nadalje ameriški poslovodja Dowling, vodja urada za evropsko pomoč King ter izredni poslanik in opolnomočeni minister Attems od avstrijskega zunanjega ministrstva.

Novi visoki komisar Donnelly je ob svojem prihodu izjavil, da si šteje v čast, biti imenovan za poslanika in prvega civilnega visokega komisarja Združenih držav Amerike v Avstriji. Prehod od vojaške k civilni upravi pomeni novo in važno obdobje v ameriško-avstrijskih odnosih, to se pravi obdobje, ki bo, kakor upamo, doseglo svoj višek v življenja zmožni in zdravi, popolnoma neodvisni Avstriji.

Sovjetska zveza za pogajanja o mirovni pogodbi z Japonsko

Sovjetski zastopnik v OZN Malik je potrdil vest, da je Sovjetska zveza pripravljena sodelovati pri pogajanjih o mirovni pogodbi z Japonsko.

Adenauer predsednik CDU

Zapadnonemški zvezni kancler dr. Adenauer, ki je bil doslej predsednik CDU (Krščansko demokratska unija) samo za britansko cono, je bil na zadnjem kongresu CDU izvoljen za predsednika za vso Zapadno Nemčijo.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA V CELOVCU

vabi na koncert

Akademskega pevskega zbora iz Ljubljane

ki bo gostoval:

v soboto, 28. oktobra 1950, ob 20. uri pri Nežmanu v Bistrici na Zilji;
v nedeljo, 29. oktobra 1950, ob 10. uri v dvorani konservatorija v Celovcu;
v nedeljo, 29. oktobra 1950, ob 15. uri v telovadnici glavne šole v Pliberku;
v ponedeljek, 30. oktobra 1950, ob 20. uri pri Tišlerju v Št. Janžu v Rožu.

Najboljši pevci Slovenije nam bodo zapeli v bogatem programu naše slovenske narodne in umetne pesmi.

Vsi, ki ljubite našo pesem, prisrčno vabljeni!

Ustanavljanje novih držav v južni in jugovzhodni Aziji pomeni okrepitev miru v svetu

Nove države v južni in jugovzhodni Aziji so nastale po drugi svetovni vojni iz močnega vala narodnoosvobodilnega gibanja, ki je silno zaostriло krizo imperialističnega kolonialnega sistema. Boj za nacionalno neodvisnost kot prvi pogoj za boljše življenje je zajel najširše množice v kolonijah. V drugi svetovni vojni znatno oslavljeni imperializem se na mnogih krajih ni mogel učinkovito postaviti po robu revolucionarnemu gibanju svobodoljubnih množic.

Na Kitajskem se je bil boj za nacionalno osvoboditev pod vodstvom Komunistične partije. Drugače je v državah južne in jugovzhodne Azije razen Vietnamu, kjer v sedanjih zgodovinskih pogojih narodnoosvobodilnega gibanja niso vodili najbolj radikalni sloji ljudstva, marveč h kompromisu pripravljeni del nacionalne buržoazije. Kljub temu je zavzelo to gibanje takšen obseg (spomnimo se dogodkov v Indiji l. 1946: upor indijske mornarice in letalstva, stavke, v katerih je šlo v zgubo nad 12 milijonov delovnih dni, kmečki punt v Telengani), da imperialisti niso več mogli z lastnimi silami in ob izključni naslonitvi na domače fevdalce in druge reakcionarne sloje obdržati starega reda. Takšen razmah ljudskega gibanja pa ni samo prisilil imperialistov, da so popustili, marveč je hkrati izpodkopal tudi pozicije nacionalne buržoazije. Pod pritiskom ljudskih množic so bili imperialisti primorani privoliti v prenos oblasti na domačo buržoazijo, ki je morala prav zato, ker je razmeroma šibka in ker ji je potrebna tuja pomoč, privoliti gospodarske in politične koncesije. Takšen proces so nekoliko pospešila tudi protislovja koristi med starimi kolonialnimi gospodarji in vladajočimi krogi ZDA, ki bi radi odstranili vse pregrade na poti k vsestranskemu prodiranju ameriškega kapitala. Stari kolonialni sistem pa je bil in je delno še zdaj takšna pregraja.

Tla imperializma so se začela majati

Razmere, v katerih so nastale nove države v južni in jugovzhodni Aziji, so bile različne, ker je bilo odvisno od moči osvobodilnega gibanja v vsaki izmed teh držav. Tako je na primer nova republika Indonezija privolila, da bo plačala Nizozemcem 4,5 milijarde gold. „dolg“, v katerem so zaračunani celo nizozemski stroški za štiritletno vojno proti indonezijskemu ljudstvu. Prav tako je morala mlada republika na konferenci za „okroglo mizo“ v Haagu privoliti v „ustanovitev“ Federativnih združenih držav Indonezije, v katere so bile, čeprav samo začasno, kakor se je izkazalo, vključene tudi razne marionetne državi. Na čelu teh držav so bili agenti kolonistov.

Ustanovitev nacionalnih držav v

Aziji pa predvsem dokazuje, da se tla pod imperializmom majejo. Iz novih držav v južni in jugovzhodni Aziji so bile v glavnem odpoklicane oborožene sile in policija. Čeprav so stari državni aparat večinoma prevzeli, odstranjujejo in njegovih vršičkov tuje, angleščino in nizozemščino kot uradna jezika pa zamenjavajo z domačimi jeziki. Že zdaj lahko ugotovimo, da je ubral družbenozgodovinski razvoj teh držav hitrejšo pot. Ob pomoči lastnega državnega aparata odstranjuje domača buržoazija, čeprav nedosledno, določene fevdalne elemente (likvidacija kneževin v Indiji in razni fevdalnih držav v Indoneziji), pospešuje razvoj kapitalizma, kar ima

Ustanovitev teh držav je znaten prispevek k borbi za mir v svetu

Že razmeroma kratke izkušnje iz življenja novih azijskih držav so pokazale, da so le-te pomemben element odpora proti snovanju raznih vojnih blokov in podreditvi „vodilnim“ velesilam. V tem oziru je najbolj opredeljeno stališče največje izmed teh držav, Indije. Čeprav je vladajočim krogom v teh državah potrebna pomoč imperialistov, se v vrsti vprašanj kljub temu ali prav zaradi tega očitno kažejo tudi protislovja med njimi in imperialisti. Nove Azijske države se bore, čeprav ne dovolj dosledno, za čim popolnejšo samostojnost in za bolj vsestranski gospodarski razvoj, ki bi to samostojnost zajamčil, medtem ko bi želeli finančni krogi v matičnih državah, da bi še nadalje ostale privesek njihovega gospodarskega sistema. Te nasprotujoče si težnje se očitno kažejo v vseh diskusijah v OZN o vprašanju gospodarskega razvoja tako imenovanih nerazvitih držav.

S kongresa pedagoških delavcev Slovenije

V svojem govoru na kongresu pedagoških delavcev Slovenije, ki je bil v času od 16. do 20. t. m. na Bledu, je minister za prosveto tov. Ivan Regent med drugim podal pregled stanja šol, učencev, učiteljev ter profesorjev v LR Sloveniji, kakor je bilo v januarju 1950.

Osnovnih šol je delovalo 1156 s 3626 oddelki. Te osnovne šole je obiskovalo 146.864 učencev. Na vseh osnovnih šolah je poučevalo 2983 učiteljev. V staležu osnovnih šol je sicer 3101 učiteljev, toda 118 učiteljev je dobilo dveletni dopust za študij na VPŠ (Višja pedagoška šola).

Sedemletnih šol je bilo 145 s 374 oddelki. Te šole je obiskovalo 13.833 učencev; poučevalo pa je na teh šolah 401 učitelj.

Otroških vrtcev je bilo 94, mladinskih domov 14 in 53 dijaških domov. Za šole in vzgojne ustanove bi potrebovali takoj 1181 oseb.

2700 namesto 2000 objektov so zgradile zadrage v Bosni in Hercegovini do 1. septembra.

Termoelektrarno grade tudi v Titogradu in bo kmalu končana. Oskrbnovala bo glavno mesto Črne gore z elektriko.

V bližini Skopja bodo zgradili tovarno cementa. Zadnja leta je Jugoslavija cementno proizvodnjo več kakor podvojila.

Zvezni institut za metalurgijo bodo ustanovili pri generalni direkciji za metalurgijo vlade FLRJ.

„Kosmaj“, nova prekomorska tovarna ladja, ki jo je Jugoslavija kupila v Angliji, je priplula v reško pristanišče. Novi „Kosmaj“ je zamenjal starega, ki je letos v februarju zgorel na ekvatorju.

spet nujno za posledico tudi številčno naraščanje delavskega razreda, povečana nasprotja na vasi itd. Vendar pa se silno težavni življenjski pogoji delovnih množic niso zboljšali in čedalje širši ljudski sloji spoznavajo, da jim nova država ni prinesla obljubljenega boljšega življenja. Čedalje vztrajnejša je zahteva po popolnejši nacionalni neodvisnosti in naprednejšem družbenem redu. Prav zato, ker nastanek novih nacionalnih držav omogoča razvoj takšnih teženj, je nedvomno pravilna tudi ocena jugoslovanskega Nacionalnega komiteja za obrambo miru, da pomeni ta pojav korak naprej v zgodovinskem razvoju azijskih držav.

Zaradi protislovij med malimi in velikimi državami, med gospodarsko razvitimi in nerazvitimi državami, zlasti pa zaradi pritiska antiimperialistično razpoloženih ljudskih množic, ki še niso končale boja za svojo nacionalno samostojnost, mnogi voditelji novih azijskih držav odklanjajo, da bi njihove države postale odvisne od tega ali onega bloka. Tako je letos v maju celo zelo konservativni stari indonezijski državnik, bivši zunanji minister Agus Salim, izjavil: „Strmoglavili smo politično nadvlado Zapada. V hladni vojni, ko sta obe strani na napačni poti, se Indonezija ne bo pridružila nobeni strani.“ Isti namen ima tudi indijsko stališče do Kitajske, dalje v vprašanju Bao Daja, kakor tudi indijski poskusi posredovati v oboroženem spopadu na Koreji ter predlog glede ustanovitve odbora šestih nestalnih članov Varnostnega sveta, da bi poravnali korejski spor.

Ustanovitev novih držav v Aziji

pomnožuje število tistih držav, ki si z večjo ali manjšo doslednostjo prizadevajo doseči enakopravnost, ki se hočejo otresti diktata velesil in ki zato nasprotujejo snovanju blokov, podrejenih tej ali oni velesili. V tem smislu se težnje teh novih držav ujemajo z željo velikanske večine človeštva po miru in z načeli Ustanovne listine Združenih narodov.

SZ tudi v tem vprašanju kaže svojo hegemonistično politiko

Sovjetska propaganda v celoti zanika sleherni napredni pomen ustanovitve teh novih držav. To zaniikanje stvarnih dejstev je povsem na liniji hegemonistične politike ZSSR in njenih „teoretičnih“ temeljev, na katerih v sedanjem družbeno-zgodovinskem razvoju ne more biti niti koraka naprej brez „osvoboditve“ po Rdeči armadi in popolne podreditve „osvobojene“ države moskovski birokraciji. (Vendar pa to ne ovira ZSSR, da ne bi hkrati pošiljala v te države velikih diplomatskih misij, ki si na vse kriplje prizadevajo povezati se z vladajočimi krogi, katere imenujejo hkrati „lakaje imperializma“.) Priznati, da je v ustanavljanju novih držav v Aziji in v njihovi vlogi v sodobnih odnosih količkaj pozitivnega, bi pomenilo priznati, da so male države, ki hrepene po samostojnosti in enakopravnosti in ki nočejo biti kratko in malo del tega ali onega področja vpliva, poslušni član tega ali onega bloka. Zato je Komunistična partija Indije dobila strogi ukor, ker je leta 1947 ocenila ustanovitev indijske države kot korak naprej v zgodovini indijskega ljudstva, kot sad njegovega boja, ne pa izključno kot spletke imperialistov.

Čeprav je povsem očitno, da narodi novih držav južne in jugovzhodne Azije še niso končali svojega boja za nacionalno neodvisnost in demokracijo, je očitno tudi to, da pomeni ustanovitev njihovih novih nacionalnih držav korak naprej na tej poti in da pomeni to okrepitev pozicije miru v svetu.

nizjih strokovnih šol in šol za učence v gospodarstvu, o katerih minister ni mogel navesti števil, ker so šele pred kratkim prišle v kompetenco ministrstva za prosveto.

Dobesedno je dejal minister Regent: „Če bi vsemu temu dodali še ogromno vsoto, katero je dodelila naša vlada za štipendije, za domove in menze dijakov itd., tedaj bi se v polni luči pokazala skrb naše republike za vzgojo naše mladine. Le oblast, ki je v rokah ljudstva, more tako skrbeti za vzgojo mladine, pa ne zato, da bi iz njih delala ponižne sluge, marveč zato, da bi iz njih naredila ponosne in zavedne graditelje najlepše človeške družbe. Mnenja sem, da oblast v naši republiki, ki ne šteje niti poldrug milijon prebivalstva in ki vzgaja in izobražuje v svojih šolah skoro 250 tisoč mladih ljudi — ne vžtevši tistih, ki se učijo v višjih šolah, je vredna vsega priznanja s strani vseh poštenih, vseh delovnih ljudi.

Stanje trgovinske mornarice v svetu

Po podatkih londonskega Lloyd's Register of Shipping šteje svetovna trgovinska mornarica danes nad 30 tisoč ladij s tonažo nad 100 btl. reg. ton. Pred vojno je bila med državami na prvem mestu Velika Britanija, po vojni pa so ta položaj zavzele ZDA, ki imajo trikrat več brodogoja od poprej, namreč za 28 milijonov btl. Skoraj polovica te ameriške mornarice pa ni v prekomorski plovi in do pred kratkim je je bilo okoli 13 milijonov ton v razpore. Zaradi tega pripada v aktivni plovi britanski zastavi verjetno še vedno prvo mesto. Velika Britanija ima za 22 milijonov ton brodogoja, njej sledi Norveška z okoli 5 milijonov ton, nato Francija, Holandska in Pana-

ma po tri milijone ton, za temi Švedska, Italija (okoli 2,7 milijona ton), Grčija, Danska in Španija. Na zadnjem mestu Nemčija s 300.000 tonami, kar pomeni 0,4 odstotka vse trgovinske mornarice sveta, medtem ko je pred vojno znašal nemški delež 6,5 odstotka svetovne trgovinske tonaže.

Konec marca tega leta je bilo po svetu v gradnji za 4,7 milijona ton raznih ladij, največ za Veliko Britanijo in sicer 40 odstotkov. Sledijo Francija, ZDA in Japonska. Leta 1949 je bilo na vsem svetu za 82,6 milijona ton trgovinskega brodogoja, medtem ko ga je bilo leta 1939 68,5 milijona in leta 1914 samo 45,4 milijona ton.

Kratke vesti iz Jugoslavije

Na mednarodnem glasbenem tečaju, ki se ga je udeležilo 255 umetnikov iz Evrope in Amerike, so bili odlikovani jugoslovanski umetniki, med njimi violinist iz Ljubljane Igor Ozim.

Suša je napravila v Jugoslaviji ogromno škodo. Solarne so pa prav zaradi nje pospešile delo. Samo pri Ulcinju v Črni gori so pridobili 37 milijonov kg soli.

Prvi inozemski štipendist dr. Naylor je prišel v Jugoslavijo za več mesecev. Proučeval bo organizacijo jugoslovanskega socialnega varovanja.

Po naši zemlji

Goselna ves. Ko so v Goselni vesi imeli po Steinacherjevem navodilu proslavo tridesete obletnice plebiscita, sta dva navzoča, ki se prištevata k tako imenovanim „Abwehrkämpferjem“, skušala izzivati ter sta kričala: „Kje pa so danes partizani?“ Naenkrat pa se je pojavil eden izmed navzočih bivših partizanov in odločno dejal: „Tukaj sem!“ Ona dva „junaška“ izzivača sta postala popolnoma zmedena in sta kar puhala od jeze. Ko je prišlo skoraj do dejanskega spopada so se ljudje odločno postavili na stran bivšega partizana in oba izzivača sta klaverno pobesila glave.

Borovlje. Ludovik Puchreiter iz Spodnjih Borovlj je dne 17. oktobra na Celovški cesti v Borovljah povzročil s svojim motornim kolesom prometno nezgodo. Pri tem je bil kučenec Manfred Pernel lahko, vozač sam pa težko ranjen. Težko ranjenega Puchreiterja so prepeljali z rešilnim avtom v bolnišnico v Celovec, dočim je fant mogel ostati v domači oskrbi.

Genovce. V zvezi z umorom postajenačelnika Jamnika imajo zaprtih pet oseb, ki so jih po za enkrat zaključenih policijskih preiskavah ovadili državnemu pravdnictvu.

Orožniki so v teku poizvedovanj aretirali 27 letnega Maksa Zellotha, delavca v opekarni, njegovega prijatelja 22 letnega Viktorja Joppa, tudi delavca v opekarni, 28 letnega krojaškega vajenca Friderika Kraigerja, 24 letnega pomožnega delavca Jožefa Pajantschitscha in 17 letno rejenko Marijo Messner. Zelloth in Jopp sta se v noči umora nahajala v Jamnikovi gostilni. Oba trdita, da sta odšla deset minut pred napadom na Jamnika, tedaj ob 23.30 uri. Ob 24.30 uri pa so oba še opazili na cesti med Gonovecami in Pliberkom. Krojaškega vajenca Kraigerja so opazili v kritičnem času v bližini Jamnikove hiše. Pajantschitsch je tisto noč prenočeval v neki šupi v bližini gostilne in ni mogel navesti pravega vzroka za to. Vsi štirje niso mogli dokazati nespornega alibija. Rejenka se je v izjavah zapletala v protislovja.

Ne ve se še, če so ti res krivci, ker bo to dognala šele preiskava. Značilno pa je, da je „Volkswille“ zapisal takoj po zločinu: Po vsej verjetnosti so storilci inozemci, ki so mogoče prišli iz bližnje Jugoslavije.

Okoli Žingarce. Davna leta prej, preden so odkrili Celovčani ta bisser Spodnjega Roža, Žingarco, je

bila ta naša gora ponos slovenskega prebivalstva ob njenem vznožju. Žingarca je 1592 m visoka gora, ki se vleče od Tomaževe planine do Orajnee. Žingarca je bila pred leti gosto pokrita z lepimi temnimi gozdovi. Danes pa je mnogo lesa posekanega in pripomniti moramo, da je najlepši gozd v rokah veleposestnika Marescha. Nekdaj so kopali v njeni notranjosti tudi svinčeno rudno ter je večina domačinov imela v rudniku svoj zaslužek. Leta 1906 pa so obratovanje rudnika ustavili.

Za ljubitelje narave in turizma je Žingarca hvaležna izletna točka. Marsikdo se rad vzpenja na Žingarco ali iz Slovenskega Plajberka ali pa iz Zgornjega kota na Albin in po vsem grebenu tja do Pukla. Z grebena je krasen razgled v Poden, ves Spodnji Rož se razprostira pred teboj, občuduješ Karavanke in bleščeča se jezera: Vrbsko, Hodiško, Baško. Oko ti zaplava v daljni planinski svet, v Visoke ture. Skratka, zares diven je razgled in srce vriska od samega veselja in notranjega užitka ob toliko lepoti. In stoletja doni ob vznožju Žingarce in z njenih višav slovenska pesem, kipi iz prs slovenski vrisk in govorijo slovenski jezik.

In tole našo Žingarco si hočejo Celovčani osvojiti kot svoj novi „Hausberg“ torej kot svojo „hišno goro“. Da bi jim bila čimbolj „domača“ ter da bi se brez truda vzpenjali na vrh, so izdelali projekt za vzpenjačo s sedeži. Pred kratkim so načrt za vzpenjačo ogledovali na lieu mesta ob prisotnosti deželnega svetnika Sagaischka.

Ob priložnosti tega obhoda so gospodom priredili v Kapli, v gostilni Antona Ogrisa, bivšega NSDAP-Ortsbauernführerja, sprejem, na ka-

terem je prepeval pevski zbor, večinoma sami VdU-jeveci.

S to vzpenjačo in lagodnim dostopom do Žingarce hočejo ta kos slovenske zemlje odpreti predvsem številnejšemu obisku iz Celovca. Nikakor nismo proti napredku in gospodarskemu dvigu naše zemlje, ko bi to služilo našemu delovnemu človeku, toda, kakor nam pove izkušnja, so vsi ukrepi in načrti, ki prihajajo iz celovških krogov, le sredstvo za močnejše zatiranje in gospodarsko zapostavljanje našega človeka. Vsi vemo iz naše narodne zgodovine, da je bil tujski promet močno sredstvo gospodarsko in številčno močnejšega sosedu za potujčevanje našega ljudstva in vnašanja tuje miselnosti v naše vasi. Finančno močnejši tujec je, podprt iz pomembnih fondov, postavil na lepih točkah naše zemlje hotel, penzijo, odprl gostilno ali trgovino in izpodrinjal gospodarsko šibkejšega in socialno zapostavljenega našega človeka, se razširil in gospodarsko vladal nad okolico. —

Medtem ko bodo to vzpenjačo brez dvoma gradili s precejšnjo pomočjo javnih ustanov, gradi naša mladina v št. Janžu v Rožu z lastnimi sredstvi in brez vsakršne tuje pomoči smučarsko skakalnico, kajti znano je, da razni javni fondi za nas Slovence niso dostopni. Kakor smo z lastnimi sredstvi zgradili številne prosvetne odre širom naše zemlje, tako si bomo zgradili brez tuje pomoči tudi skakalnico in vse drugo, kar potrebuje naše ljudstvo za kulturni, gospodarski in politični razvoj.

ZVEZA PARTIZANOV SLOVENSKE KOROŠKE

izreka vsem, ki so prispevali za postavitev partizanskega spomenika v Železni kapli najiskrenejšo zahvalo!

Posnemajte jih tudi drugi!

Glavni odbor

5

Tam je kakih deset žensk rinilo proti nizkemu oknu sobice, v kateri so sicer spale moje sestre.

Najstarejša in najmlajša sestra sta stali ob oknu; z rokami sta se držali okenskega omrežja in gledali v žene.

Drobna starka s črno ruto na glavi se je držala za omrežje in jima ljubeznivo govorila:

— Gospodične naše drage, samo za eno solzo! Samo eno kapljico!

— Umakni se, stara! Če imata kaj, ne bo za tvoj gobec!

— Vse, kar moreta dati, bo samo za otroke.

— Da! Da! Za otroke!

In kot bi trenil, se je znašlo na tistem oknu troje otročičev, ki so jih dvignile njihove matere. Z nogami so stali na deski, krčevito so se oprijemali omrežja in skoraj jokali. Otročički so bili suhljati, bledični, slina se jim je nabirala v kotih ust, iz oči jim je sijal strah.

— No! Prosi... lepo!

— Samo prosi!... Dobri sta.

Eden izmed otrok je zajokal. Začel se je dreti in topotati z nogami. Mati ga je morala spustiti na tla in dva druga otroka sta pri priči zavzela njegovo mesto.

Moja najmlajša sestra je bila skoraj nekam v strahu, starejša pa

OBJAVA

V ponedeljek, dne 30. oktobra 1950,
od 18.45 do 19.00 ure bo v radiu
Celovec oddaja

ZVEZE SLOVENSKE MLADINE

VLADIMIR NAZOR:

VODA

(3. nadaljevanje)

— Tako! Tako! Naj se tudi nas revežev enkrat spomnijo! In pripovedoval je in pripovedoval, da bi jih razvedril in jim vlil upanje. Celo svoj stari barometer jim je prinesel. Začel jim je razlagati in pripovedovati, da ta čudna naprava že od sinoci kaže, da bo kmalu dež; prišla bo ena tistih nenadnih neviht, ki edine prinesejo poletni dež v naše kraje.

Kmētje so kimali z glavami, ko da hočejo reči, da se kaj malo zanašajo na to cev. Več so verjeli obrazu človeka, ki je bil sicer redkobeseden z njimi, toda o katerem so vedeli, da nikoli ne govori v prazno ali pa v šali.

— Da! Voda prihaja. Danes za nas in mogoče že jutri za naše trte in oljke.

— E, e, — so se rezali ljudje. — Bog daj!

Pa se je razlegel debel in svečan glas:

„In Bog se je ozrl na zemljo, ki je bila pokvarjena in polna nezakonnosti...“

— Ho! Ho! Glej ga, glej!

Tisti glas pa je nadaljeval vedno

krepkeje, ko da bi rad prevpil vse druge:

„In Bog je rekel Noetu: Vode bom spustil, na zemljo, da ugonobim ljudi in živali, da iztrebim vsak živi stvar, v katerem je živa duša...“

— Molči, Prerok!

— Zamašite fratri usta!

— Ti nam tvežiš o potopu, mi pa poginjamo od žeje.

„Hudo bo in težko; ljudje bodo jokali in škripali z zobmi. Jokajte, hčere jeruzalemske!“

— Molči, krokar!

— Tja... k babnicam pojdi!

„Kirie elejson! Kirie elejson!“

Prerok je spustil glavo na prsa, poljubil križec na molku, ki mu je visel ob pasu, in začel moliti, izgovarjajoč od časa do časa glasneje:

„Exaudi nos, Domine!“

Rekali so mu frater zato, ker je nekoč služil v samostanu onstran morskega preliva, v vasi pa je bil dolgo let cerkovnik in je hodil in govoril prav kakor fratri, ki hodijo po otokih in prosijo po vaseh. Priimek „Prerok“ se ga je prijel na stara leta, ko je moral pustiti cerkveno službo in je postal berač; takrat je namreč začel prerokovati in na svoj način izgovarjal besede in cele odlomke iz Svetega pisma. Fantje in dekleta so zbijali žale z njim, starci in starke pa so ga po-

služali z nekakim strahom in so se najbolj bali njegovega pripovedovanja o potopu, o božjih kaznih v egiptovski deželi in o razdejanju Jeruzalema. Močno jih je bilo strah tudi nerazumljivih latinskih besedi, ki so iz Prerokovih ust nekam drugače zvenele kakor izpred oltarja, iz župnikovih ust. V dneh nesreče se nihče ni šalil s starim prosjakom, toda danes, ko pričakujejo ladjo z vodo in tudi šjor Peter to s svojim govorjenjem potrjuje ni hotel nihče poslušati zloglasnega preroka.

Berač je molčal in gledal mrko v tla.

Moj oče pa je želel, da bi ljudje ne klonil z duhom, zato se je trudil, da na kakršen že koli način prevari svojo lastno in njihovo nestrpnost za primer, da bi se ladja zakasnila ali še sploh ne bi prišla. Speljal je drugam pogovore, ki bi mogli zbuditi ogorčenje proti tistim, ki so že zdavnaj obljubljali, da bodo razširili svoje mlake in sezidali nove vodnjake, pa so odlašali. Nikoli ga še nisem slišal tako govoriti in še nikoli se mi ni zdel tako dober. Zdaj sem tudi sam verjel, da bo vse to hudo takoj minilo; in čutil sem se olajšanega.

Rad sem ga poslušal, toda nisem se mogel ubraniti želji, da se prelinem v ospredje in se napotim na drugi konec ulice, kjer se je nekaj dogajalo.

ALI BO LETA 2000

PREVEČ LJUDI NA SVETU?

Večkrat se javlja vprašanje, če gremo res nasproti dobi, v kateri bo zaradi naraščajočega števila prebivalcev zmanjkalo na svetu hrane. Vsak dan naraste število prebivalstva na svetu in skoraj ne poznamo dežele, kjer bi število smrti prekašalo število rojstev.

Angleški pastor Robert Malthus je pred 150 leti prvi uvidel nesorasje med količino hrane in številom prebivalstva na zemlji.

Ugotovil je, da število prebivalstva hitreje narašča kot pa produkcija živil. Da pa bo ravnovesje, poskrbi narava z lakoto, boleznimi in vojso. Ko je objavil Malthus svoja dognanja, je živel na zemlji 905 milijonov ljudi, v letu 1949 pa cenijo število prebivalcev na 2 in pol milijardi. Prebivalstvo se torej naglo množi, kajti tudi v najoddaljenejših predelih sveta prihajajo zdravniški, bolničarji in sploh ljudje, ki skušajo prebivalstvo na vse načine obvarovati pred smrtjo.

Kaj pravijo optimisti

Da so vse skrbi glede prehrane odveč, kajti naša zemlja je še zelo bogata z neizrabljenimi predeli, ki bodo lahko prehranjevali ljudi še stoletja. Ne gre tu za problem tal in prebivalstva, pravijo, pač pa le za problem svobode in miru. Če bi ne bilo vojn, bi lahko mirno gradili ceste, izdelovali traktorje in gradili silose. Zemlja, ki jo pravilno obdelujemo, da rada vse, kar od nje želimo in niti naraščanje prebivalstva niti naravne katastrofe ne bi povzročile lakote.

Kaj pa pesimisti

Ti pa pravijo, da še nikdar ni človek tako uničeval zemlje, kot sedaj. Zelo škoduje zemlji na primer gojenje koruze. Kuruza zemljo izgrize in povzroči, da se talna voda pogreva in da vodni vreli usihajo. Dalje trdijo, da niso neobdelani predeli zemlje tako veliki, da bi mogli nuditi, pa čeprav bi jih najbolje izrabili, dovolj prehrane za vse naraščajoče prebivalstvo. Novih kontinentov več ni in razni naravni pojavi zemeljske površine se manjšajo: zalije ga morje, uničujeta veter in voda. Tudi rodovitna zemlja se izčrpa, ker od nje preveč zahtevamo.

V največji nevarnosti glede prehrane je Evropa. Stari svet je namreč več kot stoletja živel od tega, kar so mu dobavljali drugi kontinenti, toda to se lahko čez noč spremeni. In slabo je, da Evropi neprestano preti vojna.

Evropa je preobjudena, Azija še bolj. Od vseh dežel Evrazije velja Rusija za najmanj naseljeno. Toda

zavedati se moramo, da tudi nje poljaj ni najugodnejši, čeprav so v zadnjem času mnogo zemlje na novo obdelali, kajti vsa zemlja v Rusiji ni rodovitna in polovica Rusije je pokrita z gorovjem, kamenitimi pustinjami, tajgami ter z gozdovi iglastega drevja.

Kaj sledi

Na zemlji je sicer premnogo neobdelanih predelov, toda le malo teh ima tako ugodno klimo, da nam rodi lahko bogatih sadov.

V letu 2000 bo na zemlji približno 3 milijarde ljudi in na vsakega prebivalca bo prišlo le 130 kv. metrov rodovitne zemlje, kar je premalo, da ga prehrani. Zato so potrebna obrambna sredstva. Teh pa ni mnogo. Omejitev rojstev? Ne, kajti v visoko kulturnih deželah rojstva otrok še propagirajo.

Nekoč je ljudi skrbelo, da bo po-

šel premog, danes te skrbi ni več, ker vemo, da bo z atomsko silo mogoče ustvariti toliko energije, kolikor je bo človeštvo potrebovalo.

Danes skrbi ljudi kruh. Mogoče nekemu ni prijetno, če ve, da bomo črpali hrano iz zraka, premoga, minerali ali iz zemlje. Lahko pa se to lažimo, da bodo nekega dne in to lahko kmalu, spreminjali džungle, pragozdove in pustinje po mili volji v rodovitna polja, da bodo spreminjali klimo tako, da bo žito uspevalo v Sahari, oljka pa na Arktiki in da bodo morda po rezervoarjih gojili zelenjavo in žita, ki jih bodo z ultravioletnimi žarki prisilili, da bodo zorela, večkrat na leto. Strokovnjaki v tem ne vidijo nobene utopije, kajti iznajdljivemu človeškemu duhu ni nič nemogoče. Vsaka rešitev prehrani za vse človeštvo pa nujno zahteva trajen nemoten mir in niti mrzle vojne.

Kako izdelujejo kovance?

Človeški rod uporablja že dolgo kovani denar ali kovance za plačilno sredstvo. Kolikor nam je danes znano, so izdelovali prve kovance že v letu 561 pr. našim štetjem. Ta denar je bil zelo preprost. Bile so kovinske ploščice, na katere so s kladivom vtisnili določene znake. Pozneje so vtisnili na kovinske ploščice razne slike. Sčasoma pa so se kovanci tako izpopolnili, da je danes vsak zase umetnina.

Kako izdelujejo danes kovance?

Predvsem si je treba pripraviti surovine. Za izdelovanje denarja potrebujemo kovine. Za zlatnike in srebrnike zlato, oziroma srebro. Denar, ki je v splošnem obtoku pa izdelujejo iz bakra, nikla, cinka, kositra ter lahkkih kovin. Kovanci niso iz ene same kovine, temveč iz zlitine več kovin. Ker je na denarnem trgu zelo zaželen švicarski denar, si oglejmo njega sestavo. Švicarski zlatniki so iz zlitine 900 delov čistega zlata in 100 delov bakra. Če bi bili zlatniki iz samega zlata, bi se hitro obrabili ker je čisto zlato premehko. Srebrniki so iz 835 delov čistega srebra in 165 delov bakra. Odlitki iz čistega srebra so polni luknjic, zato dodamo srebru baker. Na ta način tudi zvečamo trdoto srebra. Ena vrsta običajnih švicarskih kovancev sestoji iz 75 delov bakra in 25 delov kositra in 1 dela cinka.

Pred izdelavo zlitine, napravijo v kemijskem laboratoriju kovnice točno analizo zlata, srebra, bakra. Na ta način določijo čistoto teh ko-

vin. Ko je znana kemijska sestava surovin, tedaj tale te kovine, da dobe zlitino. V ta namen uporabljajo „sveže“ kovine, kakor tudi stare obrabljene kovance ter kovinske odpadke, ki nastajajo pri izdelovanju kovanega denarja.

Nekdaj so talili kovine v grafitnih loncih. Ogrevali so jih na oglju ter v vročih plinih. Da ne bi kovina oksidirala v teh pečeh, so jo prekrili z lesnim ogljem. Dandanes pa v vedno večji meri uporabljajo kovnice denarja za pripravljanje zlitin talilne peči ki jih ogreva izmenični. Omenjena peč je iz talilnega lonca, v katerega nasujejo kovine, ki jih želimo taliti. Lonec je ovit s kovinsko tuljavo, skozi katero kroži izmenični električni tok visoke frekvence. Pri tem nastaja izmenično električno polje, ki vzbudi električne sile v kovini, ki je v loncu. Pri tem nastaja toplota in kovina se enakomerno ogreva, dokler se ne stali. Električni pojavi stresajo zlitino. Zato dobimo s takimi pečmi kovinske talnine, v katerih so posamezne sestavine popolnoma med seboj pomešane. Med taljenjem dodajo tekoči zlitini nekatere snovi, ki preprečijo oksidacijo. Nadalje dodajo tudi majhne množine bakra, da z njim nadomestijo razno nekovinsko nesnago, ki je v talini. Iz vsakega lonca vzamejo nekaj talnine, da s kemijsko analizo določijo nje sestavo. Ko ima tekoča zlitina primerno temperaturo, jo ulijejo v kalupe iz sive litine. V njih se tekoča zlitina takoj strdi. Velikost ko-

vinskih plošč, ki jih dobe pri ulivanju je tako preračunana, da je pri nadaljnjem obdelavi čim manj odpadkov.

Seda pride druga stopnja dela. Med dvema jeklenima valjama stisnemo ploščo iz zlitine na ono debelino, kakršno naj ima izgotovljen zdaljšala. „Njviti“ pirnipezvg, gd n kovanec. Istočasno se pa plošča tudi zdaljša. Če je bila prvotno plošča dolga 50 cm, bo znašala nje dolžina po valjanju preko 3 metre! Valjanje odlitka ni tako enostavno, kakor morda na prvi mah kdo misli. Umetnost je v tem, da mora biti kovinski trak povsod enakomerno debel. Če izrežemo ploščice iste velikosti na različnih delih izvaljanega kovinskega traku, morajo biti vse te ploščice enako težke. Dopustna napaka znaša lahko le 1 stotinko milimetra!

Ko so traki iz zlitine pravilno izvaljani, izrežejo iz njih s poševnim strojem okrogle ploščice. V eni minuti zreže stroj 100 do 120 ploščic. Z enim samim zamahom nam da stroj do osem okroglih ploščic.

Sedaj pride na vrsto najzamudnejše delo: tehtanje ploščic. Kovanci iz zlahtne kovine morajo tehtati prav toliko, kolikor predpisuje zakon. Pri zlatnikih je dopustna razlika v teži le za 0,2 odst. Vse ploščice tehtajo na avtomatični tehtnici. Ta je zelo točna, kljub temu ne dovolj. Z njo določijo le večje razlike v teži. Vsako ploščico morajo zatem še enkrat tehtati.

Ploščice, ki imajo pravilno težo, obdelujejo v stroju za robkanje. Omenjeni stroj zgleda stransko ploskev ploščic. V eni uri zgleda z robkalnim strojem 20.000 do 30.000 ploščic.

Kljub temu, da so ploščice primerno oblikovane jih še ne moremo kovati. Zlitina je pretrda in prekrhka. Zato morajo ploščice mehčati. V ta namen jih žare v električnih pečeh in izžarjene, omehčane očistijo. To napravijo tako, da jih kuhajo pol ure v raztopini vinskega kamna. Čistilna tekočina je pripravljena, iz 40 do 50 litrov vode in 1 do 2 kg vinskega kamna. V tej količini očistijo naenkrat 50 do 80 kg ploščic.

Šele sedaj pride na vrsto kovanje. Na nakovalu in kladivu kovalnega stroja sta matici, v katerih sta zarisani obe sliki, ki jih bo imel kovanec. Nakovalo udari na ploščico s težo 30 do 40 ton, po vsakem udarcu nastane en kovanec. Kovalni stroj izdelava v eni minuti 80 do 145 kovancev. Izdelane kovance točno pregledajo, da odstranijo one z napako. Ko so kovanci pregledani in preizkušeni, jih posebni stroj odšteje po 50, 100 ali pa 1000; nakar jih zavijejo v papirni ovitek ali pa spravijo v vrečke. Vsak ovitek še enkrat tehtajo, nato vložijo v zaboj, ki jih zapečatijo. Iz kovnice pošljejo zaboj v državno zakladnico ali pa v državno banko, ki dasta nove kovance v obtok.

je zamišljeno gledala v otrogičke in ni trenila s trepalnicami svojih velikih črnih oči.

— Dajte, dajte, mlada gospodinja, — so silile vanjo kmetice.

Stala je in ni se mogla odločiti. Na misel so ji prihajale materine besede. Ko pa je eden izmed otrok nazadnje zašepetal: Vode! — je dejala:

— Nimam kozarca.

Vse žene so se razveselile.

— Nič hudega.

— Nate! Primite!

— Prinesite in kar semkaj zlijte!

— Ne! Ne! Sama naj deli. Vsaki malo.

— Vsem! Vsem!

In sestra je prinesla vrč z vodo. Zdalj ji je nekaj gorelo v očeh. Ustne so se smejale. Rdečica ji je zalila obraz. Roke so se ji začele tresi od ganotja. Še nikoli se mi ni zdela tako lepa in pametna.

Ena izmed žena ji je podala kovinasto posodo, pa je natočila vode vanjo, jo pomolila skozi odprtino med železnimi križi in nastavila k ustom mlajšemu otrogičku. Malček je strastno pil in požiral, da bi posrkal čim več vode; pazila je, da se niti kaplja vode ne bi polila.

— Dovolj! Dovolj! Dosti nas je.

Potem so ženske iskale otroke naokrog, jih lovile in posajale na okno. Veselje je zavladalo v gneči. Matere so tekale na obrežje, da bi našle otroka; potem so se vračale, noseč ga na rokah.

— Še mojemu kanarčku dajte malo vode!

— Nič več nimam.

— Vaša mati jo ima.

Sestra je stekla v sosednjo sobo. Kmalu nato sem zagledal našo mater, kako je prišla na hišna vrata in tiho in zaskrbljeno nekaj pripovedovala očetu.

On pa se je nasmehnil, na glas ji je odgovoril, tako da smo ga lahko

vsi slišali: — „Videl sem videl sem... Tako je, žena draga. Če zdržiš žejo pred vrati, ti bo prišla skozi okno v hišo, pa čeprav so železni križi na njem.“

— Tako je, tako! — je pritrjevala množica.

Še enkrat napoji lastne otroke, potem pa podaj tem otrogičem vse, kar še imamo. Laže je čakati, laže trpeti skupaj z drugimi.

— Tako se govori, — je zavpil nekdo.

Gledal sem očeta kot nekoga, ki ga šele sedaj spoznavam. Čutil sem z njim, kakor je čutila z njim množica kmetov, o katerih sem doslej mislil, da so komaj še ljudje in da jih ni treba ne ljubiti ne sovražiti. Da, oče me uči, da je njihova žeja ista kot moja; če njim ni dobro je prav, da tudi meni ni. Ni torej res, da smo mi eno, oni pa nekaj drugega. In ker je tako, bomo skupaj mnogo laže potrpeali. Nekaj lepega je malo prej skozi omrežje tistega okna pri-

šlo v nasmejanih očeh in zardelih licih moje najstarejše sestrice v našo hišo. Zdel sem si, da bi moja žeja bila tako pekoča, kakor je žeja ljudi zunaj, in da je ne bi utolažil vse dotlej, dokler si je tudi oni ne utolažijo.

In ko je mati prinesla ženam še tisto malo vode, kar smo je imeli v hiši, in me poklicala, naj pijem vpričo otrok, ki so čakali, sem pogoltnil slino, ki se mi je že vsa gošta prijemala jezika, in ji odvrnil:

— Hvala saj nisem posebno že-

(Dalje)

Izdajatelj, lastnik in založnik lista: Dr. Franc Petek, Velikovec. Uredništvo in uprava: Cerlovec, Gasometergasse 10, telefon 1624/4. Za vsebino odgovarja: Rado Janežič. Tiska: Robitschek & Co., Wien VIII, Hernalsgürtel 20. — Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Klagenfurt 2, Postschleßbach 17.